

**UCHWAŁA NR IX/68/2019
RADY GMINY GAĆ**

z dnia 26 czerwca 2019 r.

**w sprawie: przyjęcia Gminnego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla mieszkańców Gminy
Gać na lata 2019-2022**

Na podstawie art. 18 ust 1 w zw. z art.7 ust 1 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990r o samorządzie gminnym - tekst jednolity (Dz. U. z 2019 r. poz. 506) i art. 2 ust 4 pkt 1 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994r o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2018r, poz. 1878 z późn. zm),

**Rada Gminy w Gaci
uchwala, co następuje:**

- § 1. Przyjmuje się Gminny Program Ochrony Zdrowia Psychicznego dla mieszkańców gminy Gać na lata 2019-2022 stanowiący załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Gać
- § 3. Uchwała wchodzi z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Łeśław Stańko
Łeśław Stańko

Załącznik do uchwały Nr IX/68/2019

Rady Gminy Gać

z dnia 26 czerwca 2019 r.

Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2019-2022

**GMINNY PROGRAM OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO DLA MIESZKAŃCÓW
GMINY GAĆ**

NA LATA 2019-2022

Gmina Gać

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	str.1
Zasoby instytucjonalne w zakresie ochrony zdrowia psychicznego oraz wsparcia osób z zaburzeniami psychicznymi.....	str.3
Zestawienie celów ogólnych i szczegółowych narodowego programu ochrony zdrowia psychicznego	str. 4
Sposób realizacji programu	str. 5
Realizatorzy programu	str. 7
Finansowanie	str. 7
Sprawozdawczość	str. 7

WPROWADZENIE

Zdrowie psychiczne jest problemem nie tylko sektora zdrowotnego, ale też innych sektorów polityki społecznej. Ludzie żyjący w złych warunkach społeczno-ekonomicznych, osoby niepełnosprawne, z przewlekłymi chorobami somatycznymi oraz ludzie, którzy przechodzą zmiany życiowe, takie jak np.: utrata pracy, śmierć kogoś bliskiego, w większym stopniu narażeni są na zaburzenia psychiczne i problemy ze zdrowiem psychicznym. Osoby z grupy ryzyka mają też trudności z integracją społeczną, ze znalezieniem pracy oraz częściej korzystają z pomocy społecznej przez dłuższy czas.

Głównym założeniem działań przyjętych do realizacji w ramach Gminnego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2019-2022 jest umożliwienie jego adresatom zwiększenia kontroli nad zdrowiem psychicznym oraz jego polepszenie i podniesienie jakości życia. Odbywać się to będzie poprzez podnoszenie poziomu wiedzy na temat zdrowia psychicznego, kształtowanie korzystnych zachowań i stylów życia, rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu i postaw zapobiegających ich powstawaniu, przeciwdziałanie nietolerancji, dyskryminacji i wykluczeniu osób cierpiących na zaburzenia psychiczne oraz zapewnienie dostępu do poradnictwa i pomocy w stanach kryzysu psychicznego.

Lista potencjalnych i realnych zagrożeń dla zdrowia psychicznego jest znaczna i obejmuje m.in. takie problemy, jak: bezrobocie, warunki pracy i życia w połączeniu z biedą, rosnąca skala emigracji zarobkowej, zaburzenia więzi społecznych, zjawisko wykluczenia społecznego, proces starzenia się społeczeństwa z jednoczesnym niżem demograficznym. Kryzys psychologiczny może pojawić się na każdym etapie życia, w różnych sytuacjach, z którymi osoba bardziej wrażliwa nie jest w stanie poradzić sobie bez wsparcia z otoczenia. Zachowaniem równowagi psychicznej dziecka i nieprawidłowym ukształtowaniem jego psychiki grożą nieodpowiednie oddziaływania wychowawcze. Dzieci bardziej wrażliwe nie poradzą sobie z atmosferą rywalizacji w szkole, czy nieprawidłowymi postawami wychowawców i rodziców wymagających od nich osiągnięć przerastających możliwości. W okresie dojrzewania młodzież może mieć trudności z ukształtowaniem odpowiednich wzorców zachowań związanych przede wszystkim z normami społecznymi i zagrożeniami wynikającymi z uzależnień. Przyczynami kryzysu psychologicznego u ludzi dorosłych mogą być niepowodzenia w pracy, w życiu rodzinnym, nałogi, utrata pracy, zasobów materialnych, czy śmierć najbliższych. Zdrowie psychiczne ludzi w podeszłym wieku bywa szczególnie narażone. Często stają się problemem samotności, bezużyteczności lub odrzucenia.

To tylko niektóre z przykładów sytuacji stwarzających zagrożenia dla zdrowia psychicznego. Konsekwentnie wdrażanie założeń Programu może przyczynić się do poprawy stanu zdrowia

psychicznego mieszkańców Gminy Gać oraz funkcjonowania osób z zaburzeniami psychicznymi w środowisku i ich rodzin.

Powstanie dokumentu stanowiącego o działaniach w zakresie promocji zdrowia psychicznego znajduje swoją genezę w następujących aktach prawnych:

1. Ustawie z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506)
2. Ustawie z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2018r, poz. 1878 z późn. zm),
3. Ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 poz 1508.),
4. Ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowych ze środków publicznych (Dz. U. z 2018 r., poz. 1510 z późn. zm.),
5. Ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018 r., poz. 2137 z późn. zm.),
6. Ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1390 z późn. zm.),
7. Ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2018 r., poz. 511 z późn. zm.),
8. Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Gać

Gminny Program Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Gminy Gać na lata 2019 – 2022 skierowany jest do wszystkich mieszkańców gminy, do przedstawicieli władz lokalnych, przedstawicieli instytucji i służb pracujących z dziećmi (nauczyciele, pedagodzy, pracownicy socjalni, policjanci, pracownicy wymiaru sprawiedliwości, pracownicy służby zdrowia, księża), którzy winni w lokalnym środowisku kreować postawy wskazujące na wagę zdrowia psychicznego całej społeczności. Działania ujęte w programie wynikają z celów i działań ujętych w Narodowym Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego. Jednakże największy nacisk będzie kładziony na edukację społeczną dotyczącą zaburzeń zdrowia psychicznego różnych grup wiekowych, tak, aby uświadomić, jak ważne jest to zjawisko i jakie skutki może przynieść zaniedbanie tego aspektu życia każdego człowieka.

Program został opracowany przez zespół powołany zarządzeniem Gminy Gać w składzie:

1. Anna Rabuszko- pedagog szkolny
2. Ewelina Wysocka- Pełnomocnik Wójta ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii
3. Małgorzata Tonia- pielęgniarka (NZOZ „ALMUS” Białoboki)
4. Wiesława Wyczarska- pielęgniarka (NZOZ „Lekarz Rodzinny” Dębów)
5. Agnieszka Szylar -Kierownik GOPS w Gaci
6. Bożena Szczepankiewicz- Prezes Stowarzyszenia na Rzecz Rozwoju Gminy Gać
7. Barbara Kaszuba- pracownik socjalny przedstawiciel Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gaci, członek Zespołu Interdyscyplinarnego

ZASOBY INSTYTUCJONALNE W ZAKRESIE OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO ORAZ WSPARCIA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI DZIAŁAJĄCYMI NA TERENIE GMINY GAĆ ORAZ ZASIĘGU TERYTORIALNYM

1. **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gaci** - Celem działania Ośrodka jest zaspakajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Pomoc społeczna powinna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz integracji ze środowiskiem.

2. **Specjalistyczny Psychiatryczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Jarosławiu** – jest jedną z większych placówek ochrony zdrowia w regionie, szpital oferuje szeroko pojętą pomoc ludziom cierpiącym na choroby i zaburzenia psychiczne poprzez kompleksowe leczenie zarówno w trybie stacjonarnym, dziennym i ambulatoryjnym.

3. **Poradnia Zdrowia Psychicznego działająca w Przeworsku w ramach NFZ** – Poradnia zatrudnia lekarzy psychiatrów, psychologów, terapeutów i inny personel specjalistyczny.

4. **Placówki ochrony zdrowia:**

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „ALMUS” w Białobokach
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „LEKARZ RODZINNY” w Dębowie

gdzie można skorzystać z porad lekarzy pierwszego kontaktu oraz pielęgniarek środowiskowych

5. **Środowiskowe Domy Samopomocy działające w Łopuszce Wielkiej oraz w Przeworsku** – zadaniem Ośrodków jest wsparcie osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi, kadrę stanowią psychologowie, terapeuci, pielęgniarki oraz lekarze psychiatrzy.

6. **Placówki Oświatowe** działające na terenie gminy Gać realizujące zadania wynikające z przedmiotowego programu.

7. **Inne instytucje i organizacje** zaangażowane w realizację zadań z zakresu ochrony i promocji zdrowia psychicznego:

- **Fundacja Pomocy Młodzieży im. Jana Pawła II „WZRASTANIE”** prowadzi działalność z zakresu pomocy społecznej (w Przeworsku warsztaty terapii zajęciowej, świetlica profilaktyczno-wychowawcza, Dom dla Dzieci w Łopuszce Małej w Dynowie i Rakszawie, w Jarosławiu, schronisko dla bezdomnych mężczyzn i zakład opiekuńczo – pielęgnacyjny)

- **Komenda Policji w Kańczudze**

- **Gminny Ośrodek Kultury w Gaci-** prowadząca działalność społeczno-kulturalną.

- **Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych-** ze względu na powierzone jej przez ustawę o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi zadania, odgrywa zasadniczą rolę w lokalnej polityce wobec alkoholu. W skład gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych wchodzi osoby przeszkolone w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych (art. 41 ust. 4).

- **Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie-** ma za zadanie m.in. diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, następnie podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w celach zapobiegawczych bądź podejmowanie interwencji w środowisku dotkniętym patologią. Konieczne jest opracowywanie i realizacja indywidualnych planów pomocy i inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc, a następnie monitorowanie sytuacji w tych rodzinach. Do zadań zespołu należy również dokumentowanie podejmowanych działań, a także ich efektów.

- **Dzienny Dom „Senior-WIGOR” w Białobokach** przeznaczony jest dla osób które ukończyły 60 lat i jesień życia chcą spędzić aktywnie, realizując swoje pasje. Zapewnia posiłki śniadaniowe oraz obiadowe, transport, rehabilitację, możliwość uczestnictwa w zajęciach prowadzonych przez instruktora terapii zajęciowej.

ZESTAWIENIE CELÓW OGÓLNYCH I SZCZEGÓLOWYCH NARODOWEGO PROGRAMU OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO

Cel główny 1:

Promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym

Cele szczegółowe:

1. Upowszechnienie wiedzy na temat zdrowia psychicznego, ukształtowanie zachowań i stylów życia korzystnych dla zdrowia psychicznego, rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu.

2. Zapobieganie zaburzeniom psychicznym.

3. Zwiększenie integracji społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi.

Cel główny 2:

Zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym.

Cele szczegółowe:

1. Upowszechnienie środowiskowego modelu psychicznego opieki zdrowotnej.
2. Upowszechnienie zróżnicowanych form pomocy i oparcia społecznego.
3. Aktywizacja zawodowa osób z zaburzeniami psychicznymi.
4. Skoordynowanie różnych form opieki i pomocy.

SPOSÓB REALIZACJI PROGRAMU

Cel główny 1:

Promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym

Cel szczegółowy 1.1

Upowszechnienie wiedzy na temat zdrowia psychicznego, kształtowanie zachowań i stylów życia korzystnych dla zdrowia psychicznego, rozwijanie umiejętności efektywnego radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu.

realizacja:

- Prowadzenie kampanii informacyjnych o dostępnych formach pomocy dla osób w stanach kryzysu psychicznego, w tym działań edukacyjnych.
- Podniesienie świadomości środowiska lokalnego na temat promocji zdrowia psychicznego poprzez umieszczenie plakatów oraz ulotek w miejscach ogólnie dostępnych.

Cel szczegółowy 1.2

Zapobieganie zaburzeniom psychicznym.

Realizacja:

- Wspieranie działań mających na celu utrzymanie dobrego zdrowia, w tym psychicznego oraz jego promowanie wśród całej populacji ze szczególnym uwzględnieniem osób dotkniętych problemem alkoholowym, narkotykowym i przemocą domową, organizowanie warsztatów szkoleniowych dla uczniów na temat radzenia sobie ze stresem,

Cel szczegółowy 1.3

Zwiększenie integracji społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi.

Realizacja:

- Prowadzenie kampanii informacyjnych o dostępnych formach pomocy dla osób w stanach kryzysu psychicznego, w tym działań edukacyjnych
- zapraszanie osób niepełnosprawnych intelektualnie oraz osób starszych do udziału w imprezach integracyjnych organizowanych przy współudziale Gminy Gać.

Cel główny 2:

Zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym.

Cel szczegółowy 2.1

Upowszechnienie środowiskowego modelu psychicznej opieki zdrowotnej.

Realizacja:

- Zwiększenie świadomości społecznej poprzez kampanie medialne dotyczące rozpowszechniania, objawów, profilaktyki i wczesnej interwencji w przypadkach depresji.
- Działania na rzecz zwiększania dostępności i zmniejszania nierówności w dostępie do różnych form psychiatrycznej opieki zdrowotnej.

Cel szczegółowy 2.2

Upowszechnienie zróżnicowanych form pomocy i oparcia społecznego.

Realizacja:

- Prowadzenie kampanii informacyjnych o dostępnych formach pomocy dla osób w stanach kryzysu psychicznego, w tym działań edukacyjnych.

Cel szczegółowy 2.3

Aktywizacja zawodowa osób z zaburzeniami psychicznymi.

Realizacja:

- Kontakt osoby z zaburzeniami psychicznymi z pośrednikiem pracy w celu przedstawienia ofert pracy znajdujących się w rejestrach urzędu pracy.
- Prowadzenie pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego, informacji zawodowej oraz aktywnego poszukiwania pracy dla osób niepełnosprawnych, w tym osób z zaburzeniami psychicznymi.
- Pomoc osobom bezrobotnym i poszukującym pracy w zdobywaniu nowych kwalifikacji zawodowych zwiększających szansę na uzyskanie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej.

Cel szczegółowy 2.4

Skoordynowanie różnych form opieki i pomocy.

Realizacja:

- Powołanie lokalnego zespołu konsultacyjnego z celu oceny realizacji Gminnego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego.
- Realizacja, koordynowanie i monitorowanie Gminnego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego.

REALIZATORZY PROGRAMU

Realizatorami zadań określonych w proponowanym programie są: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, jednostki oświaty, podmioty lecznicze, organizacje pozarządowe.

FINANSOWANIE

Źródłem finansowania zadań zawartych w programie będą środki własne z budżetu gminy oraz środki pozabudżetowe pozyskane z innych źródeł.

SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Przewodniczący Zespołu powołanego przez Wójta Gminy Gać będzie odpowiedzialny za sporządzenie i przedłożenie Radzie Gminy corocznej informacji o stanie realizacji zadań wynikających z Gminnego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego do 31 marca każdego roku.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Lesław Stańko
Lesław Stańko